

Borgarting lagmannsrett - Dom - LB-2018-45340

Instans	Borgarting lagmannsrett – Dom
Dato	2019-08-27
Publisert	LB-2018-45340
Stikkord	Internasjonal privatrett. Lovvalg. Direktekrav. Skadevolders erstatningsansvar. Forsikringsrett. Avtaletolkning.
Sammendrag	Saken gjaldt spørsmål om hvilket lovvalg som skulle gjelde for et direktekrav mellom skadelidte og et norsk forsikringsselskap. Lagmannsretten kom i likhet med tingretten til at erstatningskravet måtte behandles etter de samme regler, uavhengig av skadelidte retter det mot skadevolder eller direkte mot forsikringsselskapet. I dette tilfellet var partene enige om at erstatningskravet mellom skadelidt og skadevolder (sikrede) var regulert av nederlandsk rett. Et direktekrav mellom skadelidte og forsikringsselskapet fulgte dermed også nederlandsk rett. Uttalelser om forsikringsavtaleloven § 7-6 og Agder lagmannsretts kjennelse i Gard-saken av 7. juni 2019. Lagmannsretten vurderte videre om erstatningskravet dekkes av forsikringspolisen. Etter en konkret vurdering fant lagmannsretten i likhet med tingretten, at forsikringsavtalen ikke dekket styreansvar for det aktuelle forholdet.
Saksgang	Oslo tingrett TOSLO-2017-122621 – Borgarting lagmannsrett LB-2018-45340 (18-045340ASD-BORG/03).
Parter	Cecon NL BV, dets konkursbo (advokat Axel Mogens Hansson og advokat Ida Carine Stavnes Høisæther) mot If Skadeforsikring Norsk Avdeling Av Utenlandsk Foretak (advokat Pia Schjøtt og advokat Filip Truyen).
Forfatter	Lagdommer Ingeborg Kristin Sunde, lagdommer Lisa Vogt-Lorentzen og ekstraordinær lagdommer Mary-Ann Hedlund.

Innholdsfortegnelse

Borgarting lagmannsrett - Dom - LB-2018-45340	1
Innholdsfortegnelse	2
Fremstilling av saken	3
Den ankende part, Cecon NL BV, dets konkursbo, har i hovedtrekk anført:.....	5
Ankemotparten, If Skadeforsikring NUF, har i hovedtrekk anført:.....	7
Lagmannsretten bemerker:.....	9
Partsforholdene i saken og hovedproblemstillingene saken reiser.....	9
Lovvalg.....	9
Erstatningskravet.....	11
Sakskostnader:	13

Saken gjelder spørsmål om hvilket lovvalg som gjelder for vurderingen av skadevolders erstatningsansvar i en sak mellom skadelidte og skadevolders forsikringsselskap, samt spørsmål om det konkrete forsikringskravet dekkes av forsikringspolisen.

Fremstilling av saken

Cecon NL BV var et nederlandskregistrert datterselskap av Cecon ASA, som var et norskregistrert konsern. Cecon ASA hadde i 2013 en omsetning på ca. 400 millioner kroner, og virksomheten fant sted både i Europa og i Afrika. I september 2012 inngikk Cecon NL BV en kontrakt om totalentreprise om legging av 57 kilometer rør for transport av olje og gass på nederlandsk sokkel for Gass de France Suez.

Totalt var kontraktssummen på ca. 25,5 millioner euro. Cecon NL BV som hovedentreprenør skulle benytte seg av en rekke underleverandører. I løpet av høsten og vinteren 2013/2014 oppsto det imidlertid større forsinkelser i prosjektet, noe som igjen førte til en drastisk økning i vederlag til underleverandører. Cecon NL BV fikk etter hvert betalingsproblemer, og Cecon ASA stilte garanti overfor noen underleverandører for å bedre situasjonen. Disse stanset likevel arbeidet i januar 2014. Likviditetssituasjonen for Cecon NL BV ble utover 2014 svært dårlig.

Det ble åpnet konkurs i det nederlandske selskapet 2. desember 2014. Konkursboet har initiert prosesser i Nederland overfor styremedlemmene Terje Petter Tellefsen og Henk van den Ijssel for å ha opptrådt grovt uaktsomt. Boet har fremholdt at oppbudsplikten ikke ble overholdt og at de ikke hadde tilstrekkelig kontroll på prosjektet slik det utviklet seg. Om Tellefsen og van den Ijssels roller, vises til tingrettens beskrivelse på side 2 i dommen:

Styret i Cecon besto siden selskapets opprettelse i 2011 av Terje Petter Tellefsen og Henk van den Ijssel. Terje Tellefsen, i kraft av sin rolle som daglig leder i Cecon ASA, skrev på et tidspunkt en skadesløserklæring til Henk van den Ijssel som bekreftet at Cecon ASA ikke ville holde ham ansvarlig for den situasjon Cecon befant seg i. Van den Ijssel var foruten styreleder også daglig leder i Cecon og Commercial Director i Cecon ASA, men trakk seg fra styret i juli 2014. Tellefsen satt i styret frem til konkurs ble åpnet.

Konkursen i det nederlandske selskapet ledet for øvrig til at også morselskapet, Cecon ASA, senere gikk konkurs.

Cecon ASA hadde på konkursåpningstidspunktet i Cecon NL BV styreansvarsforsikring i If Skadeforsikring NUF («If») for seg selv og alle sine datterselskap, herunder Cecon BV NL. Det hadde vært et langvarig forsikringsforhold som løp tilbake i hvert fall til 2010. På grunn av betalingsmislighold ble forsikringsavtalene annullert i januar 2014. Dette ledet til at nye avtaler måtte tegnes. I denne forbindelse hadde Cecon ASA v/ Preben Trondal Nilsen og If v/Kaare Karlsen og Gyda Bratlien et møte 22. januar 2014, med påfølgende e-postkorrespondanse.

Trondal Nilsens e-post av 22. januar 2014 til Karlsen og Bratlien i If omhandlet ansvarsforsikring. Her heter det blant annet:

Styreansvar:

Vi ønsker at forsikringssummen fortsatt skal være NOK 100 mill.

Styreansvarsforsikringen skal omfatte styret i følgende selskaper:

Cecon ASA, foretaksnr 938 803 595 (børsnotert)

Rever Offshore AS, foretaksnr 899 3298 872

Cecon Shipping 1 AS, foretaksnr 991 789 677

Cecon Shipping 2 AS, foretaksnr 991 789 650

Cecon Shipping 3 AS, foretaksnr 991 789 685

Cecon DY Holding AS, foretaksnr 996 311 465 (vil trolig endre navn til Cecon Contracting Holding AS)

Cecon NL BV (Regnr 52841537 i Nederland)

I tillegg vil det trolig etableres et nytt selskap; Cecon Contacting AS

I tillegg til styrene skal forsikringen omfatte Ivar Halvorsen (CFO konsernet) og Henk van den Ijssel (Commercial Manager konsernet og daglig leder Cecon NL BV)

I e-posten er det inntatt en oversikt over omsetningen og egenkapitalen i 2012 for samtlige selskaper i konsernet. Det fremgår her at Cecon ASA hadde en omsetning på 89,5 millioner kroner i et prosjekt i Vest-Afrika og en egenkapital på 273 millioner kroner. De øvrige selskapene hadde i det alt vesentlige negativ egenkapital, også Cecon NL BV. Dette selskapet hadde 3,2 millioner kroner i omsetning dette året. Omsetningen hadde foregått «i Europa». Den totale omsetningen i konsernet i 2012 var på ca. 92,7 millioner.

Som en avslutning på e-posten fremgår følgende:

Dere får vurdere om det er mulig å beregne premier basert på dette og om det er mulig å anslå en fordeling på hvert selskap. Når det gjelder styrene i Cecon Shipping 1,2,3 og Cecon NL BV er dette mer «formelle» styre, viktige bestemmelser fattes av eierne ASA og Rever.

I Cecon ASA, Rever Offshore AS og Cecon DY Holding AS vil ha «normalt fungerende» styre.

Den påfølgende dagen, 23. januar 2014, sendte Trondal Nilsen en ny e-post til de samme mottakerne. Her fremgår følgende:

Flott,

Før dere produserer en ny polise ber vi om at dere sender over et prisanslag for denne forsikringen.

Spesielt viktig er styreansvaret.

Vi presiserer igjen at styrene i Cecon Shipping 1 AS, Cecon Shipping 2 AS, Cecon Shipping 3 AS og Cecon NL BV er «formelle styre» der styrevervene innehas av ansatte i ASA og Rever.

De andre tre styrene Cecon ASA, Rever Offshore AS og det kommende styret i Cecon DY Holding AS vil være operative styre med aksjonærvalgte og «profesjonelle» styremedlemmer.

Det fremgår videre av intern e-post av 4. februar 2014 fra Bratlien til Karlsen i If at prisen på styreansvarsforsikringen er satt utfra en samlet vurdering av konsernets virksomhet, og at det derfor var vanskelig å fordele prisen på de ulike selskapene i konsernet.

I den videre korrespondansen mellom partene fremgår at prisen på styreansvarsforsikringen gikk ned med 3 – 4 % i forhold til den tidligere forsikringsavtalen.

Bratlien i If sendte en e-post med oversikt over hva forsikringsavtalen skulle inneholde den 28. januar 2014. Trondal Nilsen svarte på denne e-posten 30. januar 2014. Her fremgår blant annet følgende:

Et forhold som vi ønsker å få bekreftet;

Er vår CEO (admin dir) Terje Tellefsen inkludert inn under styreansvaret? Mener å huske det ble nevnt at CEO er dekket under styreansvaret selv om han ikke selv er styremedlem.

I tillegg hav vi jo navngitt Henk Van De Ijssel og Ivar Halvorsen.

I henhold til Ifs loggsystem ble forsikringsvilkår og forsikringsbevis sendt Cecon ASA den 3. februar 2014. I henhold til det samme loggsystemet ble faktura, vilkår og forsikringsbevis sendt ut 19. mars 2014 i forbindelse med fornyelse av polisen. Trondal Nilsen ba i e-post til Karlsen i If av 12. mai 2014 om å få tilsendt forsikringsbeviset for styreansvarsforsikringen, og dette ble gjort samme dag. Da oversendelsen inneholdt noe norsk tekst, ble forsikringsvilkår og forsikringsbevis med fullt ut engelsk tekst sendt Cecon ASA 4. juni 2014.

Avtalen mellom Cecon ASA og If omfattet forsikringer for «General Liability», «Product Liability» og «Management Liability». Når det angår styreansvarsforsikringen («Management Liability») fremgår det av avtalen art.1 at forsikringen også dekker nye datterselskap som kommer til i konsernet. Dette punktet i avtaleteksten lyder som følger:

1 To whom does the insurance apply?

The insurance applies to all board members/deputy members and the managing director of the company named in the insurance certificate.

The insurance also covers all board members/deputy members and the managing director of new subsidiaries the business acquires or establishes during the insurance period, provided

- the operations of such companies are included in the description of business activities stated in the insurance certificate; and

- the company's total assets do not increase by more than 30 % compared with the balance sheet in the previous year's financial statements.

Maksimal dekningssum under styreforsikringen var i henhold til avtalen art. 6 på 100 millioner kroner per år. Dette omfattet alle personer i samtlige selskaper som var omfattet av styreforsikringen i konsernet.

Cecon NL BV gikk konkurs 2. desember 2014. Cecon NL BV dets konkursbo kontaktet If Skadeforsikring NUF for å forhøre seg om forsikringsdekningens omfang første gang 20. februar 2015. Advokat Kristoffer Tandstad i If bekreftet i e-post av 18. mars 2015 at krav fra kreditorene til Cecon NL BV mot styremedlemmer i dette selskapet ville omfattes av Cecon ASAs styreansvarsforsikring. Krav under styreansvarsforsikringen ble formelt meldt 30. mars 2015, og dette ble nærmere begrunnet 13. november 2015.

I brev av 1. februar 2016 fra advokat Truyen på vegne av If ble kravet fra Cecon NL BV, dets konkursbo avvist. Det sies for øvrig følgende om det fremsatte forsikringskravet:

I det følgende vil vi knytte enkelte kommentarer til det fremsatte krav. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at dette brevet ikke av den grunn kan anses som en bekreftelse på at forholdet er dekket under den pretenderte forsikringspolise. Dette er et spørsmål vi eventuelt vil komme tilbake til dersom Deres klient velger å ta kravet inn for rettslig prøving.

Konkursboet klaget deretter saken inn for Finansklagenemnda. Sekretariatet for Finansklagenemnda fant 4. august 2016 at det ut fra sakens daværende opplysning ikke var sannsynliggjort uaktsomhet ved styrets handlemåte. Sekretariatet fant derfor ikke grunnlag for å ta saken nærmere opp med selskapet eller fremlegge den for nemndsbehandling.

Cecon NL BV, dets konkursbo, tok ut stevning for Oslo tingrett 21. juli 2017. Tingretten avgjorde at forhandlingene skulle deles slik at spørsmål om lovvalg og eventuelt dekning dersom retten ville komme til at nederlandsk rett skulle legges til grunn ved vurderingen av styreansvar, skulle behandles for seg.

Oslo tingrett avsa 7. desember 2017 dom med slik **domsslutning**:

1. If Skadeforsikring NUF frifinnes.
2. Cecon NL BV, dets konkursbo, plikter å betale sakens omkostninger til IF Skadeforsikring NUF med 500 000 – femhundretusen – kroner med tillegg av forsinkelsesrente fra forfall til betaling skjer.

For nærmere detaljer vedrørende saksforholdet vises til tingrettens dom og lagmannsrettens bemerkninger nedenfor.

Cecon NL BV, dets konkursbo har anket dommen til Borgarting lagmannsrett. Ankeforhandlingen er holdt 27. – 29. mai 2019 i Borgarting lagmannsretts hus. Partene ble representert ved sine prosessfullmektiger, og det ble avhørt tre vitner. Om bevisførselen for øvrig vises til rettsboken.

Agder lagmannsrett avsa 7. juni 2019 (sak LA-2018-83695 og sak LA-2018-82999) kjennelse i sak som blant annet angår lovvalg ved direktekrav mot norsk ansvarsassurandør. Saken er også omtalt som «Gard-saken». På bakgrunn av henvendelse fra advokat Stavnes Høisæther av 13. juni 2019 vedrørende denne avgjørelsen, besluttet lagmannsretten 11. juli 2019 å innhente supplerende bemerkninger fra begge sider. Advokat Stavnes Høisæther har i denne anledning inngitt prosesskriv av 2., 20. og 26. august 2019. Advokat Truyen har inngitt prosesskriv av 6. og 21. august 2019.

Dommen er på denne bakgrunn avsagt etter lovens frist.

Den ankende part, Cecon NL BV, dets konkursbo, har i hovedtrekk anført:

Om lovvalget gjøres gjeldende at det gjennom forsikringsavtalen er foretatt et valg om norsk bakgrunnsrett, se General Conditions art. 4.4. Partene står fritt til å avtale det lands rett de selv ønsker. Lovvalget er eksplisitt og bestemmer at ethvert krav som springer ut av kontrakten, skal vurderes etter norsk rett. Meningen med en slik lovvalgsbestemmelse i en avtale er at partene som blir berørt, skal få forutberegnelighet for sine posisjoner. Dermed skal også styreansvaret bedømmes etter norsk rett. Denne løsningen er mest rimelig, og dette er også et moment i avtaletolkningen, jf. Rt-1953-1132.

Videre gjøres gjeldende at tilknytningslæren anviser norsk rett, jf. Irma Mignon-formelen. Kravet som lagmannsretten skal bedømme, er et forsikringskrav og ikke et deliktskrav eller et selskapsrettslig krav. Derfor

må rettsanvender foreta en konkret vurdering basert på den individualiserende metode ved fastleggningen av lovvalget. Skadestedets rett er ikke en ufravikelig hovedregel, men en normalregel som i mange tilfeller er mest rimelig totalt sett. Den individualiserende metode gir anvisning på en rekke momenter som alt i alt konkret anviser norsk rett. Det vises til at forsikringsavtalens parter er hjemmehørende i Norge, avtalen vedtar norsk rett og norsk verneting, forsikringsavtalens vedtatte språk er norsk, forsikringsutbetalingen er satt til norske kroner, avtalen er inngått i Norge, det ene styremedlemmet i Cecon NL BV var norsk borger og utøvde sine styreplikter fra Norge og Cecon NL BV var 100 % eid av det norske selskapet Cecon ASA. Videre manifesterte de skadebetingende handlinger seg i Norge, og skadestedet må derfor sies å være i Norge. Det er helt begrensede omstendigheter som knytter forholdet til Nederland.

Ytterligere gjøres det gjeldende at forsikringsavtaleloven («fal») § 7-6 er en spesiell lovvalgsregel som gir anvisning på norsk rett når direktekrav fremmes mot norsk assurandør i Norge. Denne løsningen støttes også av mindretallsvotumet i kjennelsen HR-2018-869-A avsnitt 110 til 114.

Om retten skulle komme til at bestemmelsen i seg selv ikke representerer en lovvalgsregel, kan den under enhver omstendighet gi støtte for at søksmål som anlegges mot norske ansvarsassurandører i Norge med grunnlag i fal § 7-6, bør reguleres av norsk rett. Det vises til at det vil være mest rimelig å anvende norsk rett, jf. Rt-1953-1132. Hovedformålet og de styrende hensynene bak reglene om direktekrav var å styrke skadelidtes prosessuelle posisjon. Dette må følges på en slik måte at skadelidte – altså konkursboet – kommer i en prosessuell situasjon hvor erstatningskravet faktisk kan bli prøvd.

Lex fori (norsk forum) kan for øvrig i seg selv begrunne norsk lovvalg, jf. Rt-1953-1132.

Agder lagmannsretts kjennelse av 7. juni 2019 i Gard-saken, har direkte overføringsverdi for saken lagmannsretten nå skal avgjøre. I kjennelsen konkluderes det med at et direktekrav i en forsikringssak skal kvalifiseres som et kontraktuelt krav og at tilknytningsspørsmålet må vurderes ut fra kontrakten (forsikringsavtalen). Lagmannsretten falt dermed ned på at lovvalget måtte avgjøres ut fra tilknytningsslæren (Irma Mignon-formelen). De objektive relevante momenter som er trukket frem i Gard-kjennelsen er fullt ut sammenfallende med flesteparten av ankende parts anførte momenter som taler for norsk rett i vår sak. I nevnte sak hadde kravet sterkest tilknytning til Norge, og lovvalget ble dermed norsk rett. Kjennelsen viser at ved avgjørelsen av lovvalg, er det momenter med tilknytning til forsikringsavtalen som er relevante, og ikke momenter relatert til hvor skaden er inntruffet, hvor skadelidte er hjemmehørende eller andre momenter på utsiden av forsikringsavtalen. Det anføres på denne bakgrunn at et direktekrav fremmet av utenlandsk skadelidt mot norsk ansvarsassurandør for skade oppstått utenfor Norge – som er tilfellet i denne saken – er nærmest knyttet til Norge. Lovvalgsreglene tilsier dermed at det er norsk rett som kommer til anvendelse.

For det tilfellet at retten kommer til at lovvalgsreglene utpeker nederlandsk rett for spørsmålet om det foreligger styreansvar, anføres at styremedlemmenes erstatningsansvar uansett er dekket av forsikringspolisen. Det følger av Management Liability art. 3 at forsikringen kun dekker skade som skadevolder (styremedlemmene) er ansvarlig for etter «applicable law in Norway». Dette betyr at partene har avtalt at forsikringsselskapets dekningsansvar er betinget av at de materielle vilkårene for erstatning etter norsk rett er oppfylt, uavhengig av hvor i verden skaden har oppstått, jf. art. 3 annet kulepunkt. Det anføres at dette er en felles forståelse av hvordan forsikringsvilkårene skal forstås.

Denne felles oppfattelsen er i samsvar med en objektiv tolkning av ordlyden. Dette underbygges særlig av at Cecon Nederland NL BV hadde et klart behov for styreansvarsforsikring, og dette behovet var særskilt formidlet til forsikringsselskapet i forkant av avtaleinngåelsen. Selskapet hadde ingen virksomhet i Norge, noe som i seg selv taler mot at styreansvaret kun skulle dekke skader oppstått i Norge eller som på annen måte anviser Norge som skadested. Forsikringsselskapet kommuniserte ikke at det forelå eventuelle vesentlige begrensninger i avtalen, jf. fal § 2-1 første ledd, og slike begrensninger ble heller ikke kommunisert til Cecon ASA i forsikringsbeviset, jf. fal § 2-2 annet ledd bokstav b, jf. tredje ledd. Dette underbygger at selskapet heller ikke mente at det forelå slike begrensninger.

Forsikringsselskapets håndtering av kravsmeldingen fra konkursboet trekker i samme retning. Det vises både til e-poster og brev fra henholdsvis advokat Tanstad og advokat Truyen til konkursboet i 2015 og 2016. Heller ikke i korrespondansen med Finansklagenemnda ble slike begrensninger nevnt. Det er først i Ifs tilsvaret til Oslo tingrett av 18. september 2017 at en helt ny tolkning av forsikringsavtalen lanseres.

For det tilfelle at retten skulle komme til at det ikke foreligger en felles forståelse mellom partene, så leder en objektiv forståelse av ordlyden uansett til det samme tolkningsresultat som skissert ovenfor. Tolkning av

avtaletekstens ordlyd skal skje i avtaleteksten som en helhet. Det vil si at der ordlyden ikke gir noe klart svar, så må fragmentene sees i sammenheng med avtaleteksten for øvrig. Ved en slik helhetlig tolkning, må det også sees hen til at det her var tale om styreansvar for styremedlemmer i et nederlandsk selskap samtidig som at Management Liability art. 3 slår fast at skade «that occurs throughout the world» dekkes av forsikringen. Dette innebærer at avtalen rent objektivt sett ikke kan forstås slik at det er tale om en materiell dekningsbegrensning til skader som skjer i Norge eller på norsk sokkel. En helhetlig forståelse av avtaleteksten leder derimot til at forsikringen gjelder skader der skadevolder ville vært erstatningsansvarlig etter norsk rett/anvendelig rett i Norge. I prinsippet innebærer det en henvisning til at de alminnelige erstatningsvilkårene etter norsk rett må være oppfylt.

For det forhold at retten skulle vurdere avtaletekstens ordlyd som uklar, fremholdes at andre tolkningsmomenter likevel gjør avtaleteksten klar. For det første antas standardvilkårene ikke å være i strid med forsikringssertifikatet. Det vises til at forsikringssertifikatet understreker at styreansvaret gjelder Cecon NL BV i Nederland. Det er kjent at dette selskapet ikke hadde virksomhet i Norge. For det annet var partenes forutsetning og avtaleformålet å forsikre styremedlemmene i Cecon NL BV. Formålet kan ikke ha vært å forsikre disse styremedlemmene kun for det usannsynlige tilfellet at de skulle komme i ansvar i Norge, hvor selskapet ikke hadde noen drift. For det tredje viser Ifs etterfølgende opptreden at kravet ville dekkes av ansvarsforsikringen. Og for det fjerde tilsier rimelighetshensyn og god tro-standard at ansvaret dekkes av forsikringen.

Subsidiært gjøres gjeldende at dersom avtaleteksten anses uklar, så må denne tolkes i lys av ukklarhetsprinsippet slik at resultatet blir dekning i henhold til avtalen. Det vises til at forsikringsselskapet er den part som er mest kyndig på forsikring og er den part som har ført avtalen i pennen. Forsikringsselskapet burde ha uttrykt seg klarere, og ukklarheten må gå utover den parten som har ført avtalen i pennen. Dette underbygges særlig av at ukklarheten er i standardvilkår som er i motstrid med særlig avtalte vilkår. Det vises til at forsikringssertifikatet må anses som særskilt avtalte vilkår, mens forsikringsavtalen må vurderes som standardvilkår.

For det tilfelle at retten skulle komme til at tolkningen av Management Liability art. 3 er klar i den forstand at erstatningsansvar kun dekkes dersom det er underlagt norsk rett, så innebærer dette for alle praktiske formål at forsikringen aldri har vært dekkende for styreansvaret til styremedlemmene i Cecon NL BV, og dette må ha fremstått klart for If. Det gjøres under denne forutsetning gjeldende at If da har brutt sin informasjonsplikt, jf. fal § 2-1. Det er ingenting som tilsier at Cecon ASA burde ha forstått at skader voldt av sikrede som skal bedømmes etter andre lands regler, var unntatt fra forsikringen. Med Cecon ASAs påpekninger om viktigheten av styreansvarsforsikring, er det klart at konsernet ville ha orientert seg i markedet for mer omfattende deknninger dersom de hadde blitt informert om begrensningen. Et slikt brudd på informasjonsplikten må benyttes som et tolkningsmoment til å fravike avtalens ordlyd.

Fal § 2-2 annet ledd bokstav b er også brutt.

Det er nedlagt slik **påstand**:

1. Prinsipalt: Ansvaret skal bedømmes etter norsk rett og er dekket av forsikringsavtalen.
2. Subsidiært: Ansvaret skal bedømmes etter nederlandsk rett og er dekket av forsikringsavtalen.
3. Cecon NL BVs konkursbo tilkjennes saksomkostninger for Oslo tingrett og Borgarting lagmannsrett med tillegg av merverdiavgift i anledning saken.

Ankemosparten, If Skadeforsikring NUF, har i hovedtrekk anført:

Lovvalget for vurderingen av erstatningsansvaret kan ikke være et annet når skadelidte fremmer et direktekrav mot forsikringsselskapet enn når skadelidte fremmer et krav mot skadevolder.

Det er enighet om at skadelidtes krav mot skadevolder isolert sett reguleres av nederlandsk rett. Skal konkursboet få medhold, må retten konkludere med at lovvalget for vurderingen av det samme erstatningskravet kan være et annet fordi skadelidte nå retter kravet mot forsikringsselskapet, jf. fal § 7-6. If mener at vurderingen av skadevolders erstatningskrav må være den samme, enten skadelidte retter kravet mot skadevolder eller direkte mot forsikringsselskapet. Dette er tydelig forutsatt i fal § 7-6. Denne løsningen følger også grunnleggende forutsetninger i erstatningsretten. Fal § 7-6 femte ledd er ikke bærer av en særskilt lovvalgshjemmel. Dette har Høyesterett tatt stilling til i kjennelse, jf. HR-2018-869-A.

Subsidiært anføres at norske lovvalsregler utpeker nederlandsk rett for vurderingen av styremedlemmenes erstatningsansvar.

Styremedlemmenes erstatningsansvar beror på selskapsrettslige regler, og en konkret vurdering av lovvalget er derfor underlagt det preseptoriske selskapsstatuttet, som anviser nederlandsk rett. At selskapsstatuttet respekteres som preseptorisk, uttrykkes også i EU-retten.

Dersom retten ikke anser kravet som et selskapsrettslig krav, men som et alminnelig deliktskrav, må lovvalget som hovedregel avgjøres av skadestedets rett (lex loci delicti). Skadestedet er i denne saken Nederland da den skadevoldende begivenhet inntraff i Nederland, sammenholdt med at tapet oppsto i Nederland. Det foreligger ikke ekstraordinære forhold som tilsier at unntak skal gjøres fra hovedregelen om å legge skadestedets rett til grunn, jf. den individualiserende metode.

For det tilfellet at den individualiserende metode likevel skal brukes, gir denne ikke anvisning på norsk rett. Momentene konkursboet har gjort gjeldende for anvendelse av den individualiserende metode, er ikke relevante for vurderingen.

Til konkursboets anførsel om at forsikringsavtalen utpeker norsk rett, bemerkes at lovvalget for forsikringsavtalen ikke har betydning for vurderingen av erstatningskravet. Ordlyden i forsikringsavtalen begrenser lovvalget til kontrakten, og omfatter ikke vurderingen av skadevolders erstatningsansvar. Uansett er det ikke anledning til å regulere et slikt lovvalg for styreansvar via forsikringsavtalen idet selskapsstatuttet er preseptorisk. Under enhver omstendighet kan forsikringsavtalen ikke binde vurderingen av ansvaret for skadevolder og/eller skadelidte som ikke nødvendigvis er part i avtalen.

Agder lagmannsretts kjennelse av 7. juni 2019 i Gard-saken har begrenset betydning for denne saken. Det vises til at det er tale om en ikke rettskraftig kjennelse fra en lagmannsrett, sammenholdt med at saken gjelder andre rettsforhold enn vår sak.

Det sentrale spørsmålet i kjennelsen er om det foreligger verneting i Norge for direktekrav reist mot norsk forsikringsgiver. Ettersom fal § 7-6 hjemler en adgang til direktekrav, mens partene var enige om at en tilsvarende adgang til å fremme direktekrav ikke forelå etter indonesisk rett, var et av de sentrale spørsmålene i Gard-saken hvilket lands lov som ville komme til anvendelse ved vurderingen av adgangen til å fremme direktekrav. Det foretas imidlertid ingen drøftelse hverken materielt eller i forhold til lovvalg av skadevolders eventuelle erstatningskrav. Dette er naturlig ettersom vurderingen av rettsgrunnlaget og tilhørende lovvalg for direktekravet er et annet spørsmål enn vurderingen av skadevolders erstatningsansvar. Dette kommer også til uttrykk i kjennelsen ved at retten legger til grunn at det ikke foreligger «aktuelle lovvalg» for den vurdering av adgangen til å fremme direktekrav som retten skal foreta i tilknytning til spørsmålet om verneting. Dette i motsetning til hva som gjelder for erstatningskravet og forsikringsavtalen. Kjennelsen får etter dette begrenset overføringsverdi til vår sak.

Dersom retten kommer til at erstatningskravet skal vurderes etter nederlandsk rett, vil kravet ikke falle inn under dekningsområdet for politen, jf. Management Liability art. 3. Forsikringen dekker kun formuesskade som sikrede er erstatningsansvarlig for etter gjeldende rett i Norge.

Det anføres prinsipielt at ordlyden er klar, og det er ikke rom for legge til grunn en avvikende forståelse. Partene har ikke på noe tidspunkt hatt en felles subjektiv oppfatning av hvordan avtalen skal forstås som avviker fra den naturlige språklige forståelsen av ordlyden i forsikringsavtalen. Korrespondansen mellom Cecon ASA og If i forkant av avtaleinngåelsen kan herunder ikke tas til inntekt for at avtalen skulle forstås annerledes enn det den objektive forståelsen av avtalens ordlyd tilsa.

Korrespondansen mellom konkursboet og If i forbindelse med at skadelidte meldte kravet til forsikringsselskapet, er videre ikke et relevant tolkningsmoment for om politen får anvendelse. I alle tilfeller kan innholdet i korrespondansen ikke tolkes som en tilslutning til konkursboets forståelse av avtalen mellom partene.

Det bestrides at eventuelle brudd på fal § 2-2 annet ledd bokstav b og § 2-1 første ledd kan benyttes som tolkningsmomenter til å fravike avtalens ordlyd. Hva angår § 2-2 annet ledd bokstav b, så er det ikke tale om endring av risiko. Tvert imot er det en videreføring av gjeldende standardvilkår, og dette er ikke vilkår som utgjør en begrensning som må presiseres i forsikringsbeviset. Under enhver omstendighet kan forsikringsselskapet påberope vilkårene fordi de har vært kjent for forsikringstakeren, jf. bestemmelsens tredje ledd.

Fal § 2-1 kan heller ikke påberopes av skadelidte. Det er kun forsikringstakeren som kan påberope denne hjemmelen. Subsidiært får bestemmelsen uansett ikke betydning for forsikringstaker Cecon ASA, da selskapet hadde virksomhet av stort omfang, profesjonell ledelse og et bredt spekter av forsikringer. Det var med andre ord ikke behov for noen regulering av selskapets informasjon i forbindelse med etableringen av avtalen. Under enhver omstendighet er opplysningsplikten ikke brutt idet Cecon ASA ikke med rimelighet kunne forvente at det ble foretatt særskilt vurdering av Cecon NL BV. Atter atter subsidiært gjøres gjeldende at dersom forsikringsselskapet har brutt fal § 2-1, så gir ikke dette en rettsvirkning som kan brukes til avtalerevisjon. Rettsvirkningen av et brudd på bestemmelsen er eventuelt et erstatningskrav, og dette ligger utenfor sakens ramme.

Dersom retten kommer til at ordlyden er tvetydig og rommer begge parters meningsinnhold, anføres at det er Ifs anførte forståelse som skal legges til grunn fordi den ligger nærmest en naturlig forståelse av ordlyden og gir et forutsigbart, klart og praktiserbart resultat.

Ankemothparten har nedlagt slik **påstand**:

1. Anken forkastes.
2. If Skadeforsikring NUF tilkjennes saksomkostninger for lagmannsretten.

Lagmannsretten bemerker:

Partsforholdene i saken og hovedproblemstillingene saken reiser

Saken gjelder forsikringsavtale inngått mellom Cecon ASA og forsikringsselskapet If Skadeforsikring NUF. Forsikringsavtalen omfatter blant annet Cecon NL BV, som er et heleid datterselskap av Cecon ASA. Cecon NL BV, dets konkursbo, er i denne saken kun å anse som skadelidt. Konkursboet er med andre ord ikke sikret i henhold til avtalen. De sikrede i henhold til avtalen er konkrete styremedlemmer i Cecon NL BV. Konkursboet har fremmet et krav på inntil 100 millioner kroner direkte overfor forsikringsselskapet. Kravet gjelder styreansvar for to styremedlemmer i Cecon NL BV.

Lagmannsretten skal i det følgende først ta stilling til hvilket lovvalg som gjelder for vurderingen av skadevolders (styremedlemmenes) erstatningsansvar i saken mellom skadelidte (konkursboet) og skadevolders (styremedlemmenes) forsikringsselskap.

Når lovvalget er gjort, skal retten ta stilling til om forsikringsavtalen dekker styreansvar for det aktuelle forholdet.

Lovvalg

Partene er enige om at styreansvar for styremedlemmene i det nederlandske selskapet isolert sett skal bedømmes etter nederlandsk rett dersom skadelidte rettet kravet mot skadevolder. Under henvisning til selskapsstatuttet slutter lagmannsretten seg til dette.

I utgangspunktet består et erstatningskrav som kan kreves dekket av et forsikringsselskap, av to separate rettsforhold: Rettsforholdet mellom skadelidte og skadevolder og rettsforholdet mellom skadevolder (sikrede) og forsikringsselskapet. I rettsforholdet mellom skadelidte og skadevolder må det avklares om skadevolder har et erstatningsansvar. Dersom dette konstateres, kan skadevolder (sikrede) fremme et forsikringskrav mot forsikringsselskapet og ha krav på dette dersom forsikringsavtalen dekker skadevolders ansvar i rettsforholdet med skadelidte.

Et rettsforhold mellom skadelidte (her konkursboet) og forsikringsselskapet forutsetter et særskilt rettsgrunnlag. Et slikt rettsgrunnlag finnes i norsk rett i fal § 7-6 første ledd første punktum. Den gir skadelidte en mulighet for å rette et direktekrav mot forsikringsselskapet. Ordlyden er som følger:

Dekker forsikringen sikredes erstatningsansvar, kan skadelidte kreve erstatning direkte fra selskapet.

Ordlyden tilsier at det må foreligge et erstatningskrav mot skadevolder/sikrede, og forsikringen må dekke dette erstatningsansvaret. På denne måten slås erstatningskravet og forsikringskravet sammen til ett krav, slik at en

skadelidt kan rette sitt krav direkte mot forsikringsselskapet. Et slikt direktekrav gir en prosessuell forenkling. Dette formålet bekreftes av forarbeidene til lovteksten inntatt i Ot.prp.nr.49 (1988–1989) punkt 7.2.2.2. Herfra siteres følgende:

Utvalget foreslår at skadelidtes stilling i ansvarsforsikring styrkes ved at skadelidte generelt gis et direkte krav overfor selskapet, se utvalgskastet § 7-6 første ledd. I følge utvalget vil ordningen «innebære praktiske og prosessuelle fordeler for skadelidte, og gjøre hans innkreving av erstatningsbeløpet vesentlig enklere». Materielt vil forslaget innebære små endringer i forhold til gjeldende lov.

Det at fremgangsmåten for å gjøre krav gjeldende er forenklet for skadelidte gjennom bestemmelsen om direktekrav, innebærer imidlertid ikke at vedkommende får krav på noe mer eller noe annet enn om han hadde rettet kravet mot skadevolder. Skadelidte stilles altså ikke i en sterkere materiell posisjon gjennom et direktekrav, jf. blant annet Brynildsen m. fl. Forsikringsavtaleloven, 3. utgave, 2014 side 267.

At skadelidte ikke stilles i en sterkere materiell posisjon ved direktekrav, følger også forutsetningsvis av øvrige bestemmelser i fal § 7-6. Tredje ledd og fjerde ledd første punktum lyder som følger:

Bli selskapet saksøkt kan det kreves at skadelidte saksøker sikrede i samme sak.

Selskapet kan gjøre gjeldende de innsigelser mot kravet som sikrede har i forhold til skadelidte. [...]

Etter lagmannsrettens syn forutsetter dette at erstatningskravet må behandles etter de samme rettsregler, uavhengig av om det rettes mot skadevolder eller direkte mot forsikringsselskapet.

På denne bakgrunn legger lagmannsretten til grunn at vurderingen av skadevolders erstatningsansvar må være den samme, uavhengig av om skadelidte retter kravet mot skadevolder eller direkte mot forsikringsselskapet.

Lagmannsretten kan videre ikke se at fal § 7-6 femte ledd er bærer av en særskilt lovvalgsregel. Det vises til førstvoterendes votum i Gard-kjennelsen fra Høyesterett, i HR-2018-869-A avsnitt 102, som representerer flertallet.

Dette tilsier etter lagmannsrettens syn at erstatningskravet i foreliggende sak skal vurderes etter nederlandsk rett, også når skadelidte fremmer erstatningskravet som direkte krav mot forsikringsselskapet.

Etter lagmannsrettens syn endres ikke dette av kjennelsen fra Agder lagmannsrett av 7. juni 2019 i Gard-saken. Kjennelsen berører andre rettsforhold enn det Borgarting lagmannsrett nå skal ta stilling til. Det sentrale spørsmålet i kjennelsen var om det foreligger verneting i Norge for direktekrav reist mot norsk forsikringsselskaper. Som følge av at fal § 7-6 hjemler en adgang til direktekrav, samtidig som partene var enige om at en tilsvarende adgang til å fremme direktekrav ikke forelå etter indonesisk rett, var et av de sentrale spørsmålene i kjennelsen hvilket lands lov som kom til anvendelse ved vurderingen av adgangen til å fremme et direktekrav. Det foretas ingen drøftelse verken materielt eller i forhold til lovvalg av skadevolders eventuelle erstatningsansvar, noe som er i overensstemmelse med at vurderingen av rettsgrunnlaget og tilhørende lovvalg for direktekravet er et annet spørsmål enn vurderingen av skadevolders erstatningsansvar.

Denne sontringen gir grunnlag for Agder lagmannsrett å innta et standpunkt om at det ikke foreligger «rådende oppfatning i Europa» om lovvalgsspørsmålet, til tross for at en utvilsomt har faste lovvalgsregler i Europa som eksempelvis selskapsstatuttet for styreansvar og prinsippet om skadestedets rett for alminnelige deliktskrav. Kjennelsen kan med andre ord etter denne lagmannsretts mening ikke tas til inntekt for ankende parts syn.

Lagmannsretten er så langt kommet til at styremedlemmenes erstatningsansvar skal vurderes etter nederlandsk rett. Lagmannsretten vil likevel vurdere om det foreligger rettsgrunnlag som kan tilsi en annen konklusjon.

Lagmannsretten kan ikke se at forsikringsavtalens lovvalg får virkning for vurderingen av erstatningsansvaret, slik konkursboet har fremholdt.

Art. 4.4 i forsikringsavtalens «General conditions» lyder slik:

4.4 Governing of law

The insurance contracts is subject to Norwegian law unless this is in conflict with the Act on Choice of Law in Insurance of 27 November 1992, no. 111, or has been otherwise agreed.

Etter lagmannsrettens syn pretenderer ikke avtalen å ha virkning utenfor kontrakt. Dette innebærer at ordlyden begrenser lovvalget til forsikringskontrakten og at den ikke omfatter vurderingen av skadevolders erstatningsansvar. En slik naturlig språklig forståelse støttes også av juridisk teori. I Giuditta Cordero-Moss, Internasjonal privatrett på formuerettens område, 2013, side 355 fremgår følgende:

Ut fra det ovenstående er det nærliggende å tolke skadelidtes direkte krav som et separat krav hjemlet i loven. Skadelidte har et erstatningskrav mot skadevolderen og har et erstatningskrav mot skadevolderens forsikringsselskap. Sistnevnte krav forutsetter at det eksisterer en forsikringsavtale mellom skadevolderen og selskapet, og avtalen danner rammen for selskapets erstatningsansvar. Det virker ikke systematisk korrekt å se skadelidtes krav som et kontraktsrettslig krav avledet av forsikringskontrakten eller overført fra sikrede til skadelidte.

Uansett er det ikke adgang til å regulere i en forsikringsavtale hvilket lands lov som skal gjelde mellom en skadelidte og en skadevolder. Selskapsstatuttet er preseptorisk, og en forsikringsavtale kan ikke binde vurderingen av skadevolders ansvar, idet verken han eller skadelidte nødvendigvis er part i avtalen. Rekkevidden av avtalen mellom forsikringstaker og forsikringsselskapet kan med andre ord ikke være videre enn deres autonomi strekker seg. Det innebærer med andre ord at lovvalgsregler i en kontrakt bare kan anvendes innenfor kontraktens rammer.

Etter lagmannsrettens syn tilser dette at forsikringsavtalen artikkel 4.4 ikke får betydning ut over selve forsikringsavtalen og forholdet mellom forsikringstaker og forsikringsselskapet.

Også når erstatningskravet fremmes som direktekrav mot forsikringsselskapet, jf. fal § 7-6, er det et selskapsrettslig krav slik at lovvalget reguleres ut fra selskapsstatuttet. Grunnlaget for erstatningskravet er brudd på selskapsrettslige plikter for styremedlemmer i Cecon NL BV, altså selskapsrettslig styreansvar, jf. også Mads Henry Andenæs, Aksjeselskaper & allmennaksjeselskaper, 3. utgave, 2016, side 703. Dette innebærer at rettsforholdet karakteriseres som selskapsrett. Utgangspunktet er da at forholdet bedømmes etter selskapets hjemlands lov. Cecon NL BV var registrert i Nederland, og hovedkontoret hadde også sete i Nederland. Det er uten betydning at morselskapet Cecon ASA er norskregistrert med sete i Norge, siden Cecon NL BV var et selvstendig rettssubjekt.

Ankende parts anførsel om at en selvstendig vurdering av konkursboets krav mot If gir norsk lovvalg, fører derfor ikke frem.

Ettersom selskapsstatuttet er en fast lovvalgsregel, er det ikke grunnlag for å anvende tilknytningslæren (Irma Mignon-formelen) på forholdet.

Lagmannsretten er etter dette kommet til samme resultat som tingretten i spørsmålet om lovvalg.

Erstatningskravet

Erstatningskravet skal vurderes etter nederlandsk rett. Spørsmålet er om kravet er dekket av forsikringspolisen.

Partene er enige om at dekningsområdet for forsikringsavtalen reguleres av Management Liability art. 3. Dette punktet lyder som følger:

Where does the insurance apply

Unless otherwise agreed, the insurance covers asset damage

- that occurs throughout the world; and
- for which the indemnified party is liable under currently applicable law in Norway.

Det eksisterer både en engelsk og en norsk versjon av denne forsikringsavtalen. Det andre kulepunktet i den norske versjonen av avtalen lyder som følger:

- som sikrede er erstatningsansvarlig for etter gjeldende rett i Norge.

Fordi det er avtalt at den norske versjonen har forrang, tar lagmannsretten utgangspunkt i den norske versjonen.

Forsikringsavtalen er inngått mellom profesjonelle parter. Med mindre partene har en avvikende felles forståelse av avtalens ordlyd, skal en slik type kommersiell avtale i henhold til sikker praksis undergis en objektiv fortolkning med vekt på avtalens ordlyd, jf. eksempelvis Rt-2010-1345 og Rt-2002-1155. Kun dersom avtalens bestemmelser ut fra sin ordlyd fremstår som uklare eller selvmotsigende, vil det være aktuelt å basere avtalefortolkningen på andre tolkningsmomenter enn en umiddelbar objektiv språklig forståelse. Denne tolkningspraksisen er først og fremst begrunnet i forretningslivets behov for sikkerhet og forutberegnelighet.

Etter lagmannsrettens syn er avtalens ordlyd klar. I henhold til naturlig språklig forståelse tilsier ordlyden at det må være tale om et erstatningskrav som følger av gjeldende norsk rett. Det er ingenting, i ordlyden isolert sett

som tilsier at sikrede kan kreve dekket krav fra andre jurisdiksjoner enn norsk rett. Det innebærer at det ikke følger av en objektiv forståelse av ordlyden at det å eventuelt være erstatningsansvarlig etter nederlandsk rett er å regne som at man «er erstatningsansvarlig etter gjeldende rett i Norge.» Dette gjelder selv om den nederlandske retten er utpekt gjennom norske lovvalgsregler.

Lagmannsretten kan ikke se at det er holdepunkter for at avtalen kan forstås dit hen at forsikringen gjelder skader der skadevolder «ville vært» erstatningsansvarlig etter norsk rett/anvendelig rett i Norge, som ankende part har anført. Presensformen «er» er ikke det samme som det hypotetiske «ville vært». Når ordlyden er entydig, er det i utgangspunktet ikke rom for fortolkning som går utenfor dette meningsinnholdet, selv om denne alternative fortolkningen ligger nær det objektive meningsinnholdet. Dette støttes blant annet av dommen inntatt i Rt-1981-1169.

Det er i utgangspunktet en høy terskel for å vektlegge andre momenter ved avtaletolkning når ordlyden etter en naturlig språklig forståelse er klar. Det vises eksempelvis til Geir Woxholth, *Avtalerett*, 10. utgave, 2017, side 411.

Prinsippet om objektiv fortolkning har særlig styrke i avtaler mellom næringsdrivende. Lagmannsretten regner Cecon ASA som en profesjonell part i denne sammenheng. Det vises til at det var tale om et børsnotert konsern som i sin daglige drift måtte håndtere kompliserte kontrakter. Videre hadde konsernet en betydelig omsetning og bokførte eiendeler i milliardklassen. Ut ifra Cecon ASAs profil, er lagmannsretten enig med tingretten i at det kunne forventes at selskapet skaffet seg nødvendig juridisk kompetanse ved inngåelse av forsikringsavtalen, og at forsikringsselskapet kunne gå ut fra at forsikringsavtalens ordlyd dermed kunne legges til grunn mellom partene.

Lagmannsretten er etter dette kommet til at ordlyden i avtalen var klar og at den høye terskelen for å vektlegge andre tolkningsfaktorer ved klargjøringen av avtalens innhold, ikke er passert.

Den som anfører at en avtaletekst skal forstås i strid med den naturlige språklige forståelsen av ordlyden, har bevisbyrden for at dette var partenes felles forståelse på avtaletidspunktet, jf. Rt-2002-1155. Etter lagmannsrettens syn er det ikke påvist en felles subjektiv forståelse av avtaleteksten som avviker fra den objektive ordlyden i forsikringsavtalen. Partene sto overfor et løpende forsikringsforhold med kjente vilkår som hadde løpt i alle fall fra 2010. Etter møtet mellom forsikringsselskapet og Cecon ASA i januar 2014 var det klart at avtalen skulle videreføres på samme vilkår og med hovedsakelig samme pris som tidligere. Bevisførselen har ikke vist at det for forsikringsselskapet var synliggjort at det var behov for en særskilt vurdering av styreansvarsforsikringen i Cecon NL BV. Det vises blant annet til Trondal Nilsens forklaring i retten om at det ikke fremkom noe som tilsa at forsikringsselskapet hadde grunn til å tro at det var avtalt noe annet enn forsikringsvilkårene. Lagmannsretten legger videre til grunn at forsikringsvilkårene i henhold til Ifs logg ble oversendt 3. februar 2014. Det kom ingen reaksjon fra Cecon ASA da forsikringsvilkårene ble oversendt. For øvrig slutter lagmannsretten seg til tingrettens dom øverst side 10 på dette punktet:

Når det gjelder størrelsen på premien, er den beregnet ut fra hvilken risiko If mente forelå ved styreansvaret i hele konsernet. Det gjaldt ikke bare Cecon i Nederland. Det var videre blitt fortalt at styret i bl.a. dette selskapet var mest «formelt» og ikke reelt, se epost av 22. januar 2014. De viktige beslutningene ble tatt av eierne av Cecon ASA og Rever, et annet datterselskap. Dette kan tyde på at If ikke oppfattet at det reelt sett var så mye virksomhet i Nederland, men at det viktigste var å forsikre styret i Cecon ASA og Rever. Formålet med forsikringen var ikke først og fremst å forsikre styreansvaret i Cecon Nederland.

Konkursboet har for øvrig anført at det forelå en felles subjektiv oppfatning av forsikringsavtalen i e-postkorrespondansen mellom konkursboet og forsikringsselskapet, i forbindelse med at førstnevnte meldte styreansvarskravet. Denne korrespondansen er etter lagmannsrettens syn ikke avgjørende for avtaletolkningen idet korrespondansen ikke er mellom avtalens parter. Uansett er det etter lagmannsrettens syn ikke påvist en felles subjektiv forståelse som avviker fra ordlyden i forsikringsavtalen. Tvert imot er det lagmannsrettens syn at flere av uttalelsene fra If synes motivert av den lovpålagte avklaringsplikten forsikringsselskaper har, og uttalelsene har et ikke entydig preg hvor flere forbehold er tatt.

Konkursboet har pekt på at en snever ordlydsfortolkning av forsikringsavtalen vil innebære at forsikringen vil være innholdsløs i forhold til styreansvaret i Cecon Nederland NL BV, som hadde all virksomhet i Nederland. I så fall er det en så vesentlig begrensning at forsikringsselskapet skulle ha informert Cecon ASA om dette ved inngåelsen av avtalen, jf. fal § 2-1 første ledd. Disse begrensningene skulle også ha blitt fremhevet i forsikringsbeviset, jf. fal § 2-2 annet ledd bokstav b).

Etter lagmannsrettens syn kan ikke disse bestemmelsene lede til et annet tolkningsresultat. Det er kun forsikringstaker – altså Cecon ASA – som kan gjøre gjeldende fal § 2-1. Konkursboet som skadelidt er ikke beskyttet av denne bestemmelsen. Hva angår fal § 2-2, så har forsikringsvilkårene vært kjent for Cecon ASA gjennom flere år, slik at disse vilkårene kan påberopes av forsikringsselskapet uavhengig av om de aktuelle begrensningene skulle ha fremgått av forsikringsbeviser, jf. fal § 2-2 tredje ledd. Det var heller ikke tale om endring av risiko, jf. annet ledd.

Konklusjonen er etter dette at den naturlige språklige forståelse av avtaleteksten må legges til grunn. Siden dette erstatningskravet skal vurderes etter nederlandsk rett, medfører det at erstatningskravet faller utenfor dekningsområdet for forsikringen.

If har etter dette fått medhold både i at det er nederlandsk rett som gjelder for vurderingen av skadevolders erstatningsansvar i saken mellom skadelidte og skadevolders forsikringsselskap, og i at forsikringsavtalen ikke dekker styreansvar for det aktuelle forholdet.

Anken blir etter dette forkastet.

Sakskostnader:

Anken har ikke ført frem, og i samsvar med hovedregelen i tvisteloven § 20-2 første ledd tilkjennes If Skadeforsikring NUF sakskostnader for lagmannsretten. Det foreligger ikke tungtveiende grunner som tilsier unntak fra dette, jf. § 20-2 tredje ledd.

Advokat Truyen har fremlagt sakskostnadsoppgave for lagmannsretten på i alt 1 124 494 kroner inkludert merverdiavgift. Kravet omfatter salær på til sammen 1 118 894 kroner inkludert merverdiavgift, samt utgifter til kopiering på 5 600 kroner. Cecon NL BV, dets konkursbo har ikke hatt innvendinger mot salærkravet som gjelder frem til avsluttet ankeforhandling, på til sammen 1 018 644 kroner inkludert merverdiavgift. For salærkravet som er fremsatt for arbeidet med å inngi kommentarer til ankende parts prosesskriv etter ankeforhandlingen på til sammen 105 852 kroner inkludert merverdiavgift, har imidlertid konkursboet hatt innsigelser både til tidsbruken på til sammen 19,5 timer og timesatsen.

Lagmannsretten tar kravet i sin helhet til følge, jf. tvisteloven § 20-5 første ledd. Lagmannsretten finner at både kravet fremsatt før og etter ankeforhandling gjelder arbeid med saken som har vært nødvendig. Saken har reist kompliserte rettslige spørsmål, som har fordret spesialkompetanse. Hva angår salærkravet fremsatt i forbindelse med arbeid utført etter ankeforhandling tilføyes at denne prosessen ble initiert av konkursboet, og at konkursboets prosessfullmektig selv har krevet salær for mer enn 40 timers arbeid. Med det timetallet advokat Truyen har brukt, har lagmannsretten ikke bemerkninger til timesatsen.

Ankemosparten har ikke krevet endringer i tingrettens sakskostnadsavgjørelse.

Dommen er enstemmig.

DOMSSLUTNING

- 1. Anken forkastes.*
- 2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Cecon NL BV, dets konkursbo til If Skadeforsikring NUF 1 124 494 – enmillionetthundreogtjuefiretusenfirehundreogtjue – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.*